

הממשלה החדשה הוצגה

במחזוריאותו משעשע,

אבי המציאות נקבעה

ההסכמים עם השותפים

63 ידיום הורמו במליאת הכנסת: ידיי הם של ח"כי הליכוד. המפד"ל, אגודתיש" ראל, משה דיין ופלאטור-רון. הממשלה הר ימנית-הדתית. הראשונה בתולדות ישראל הפכה לעובדה קיימת.

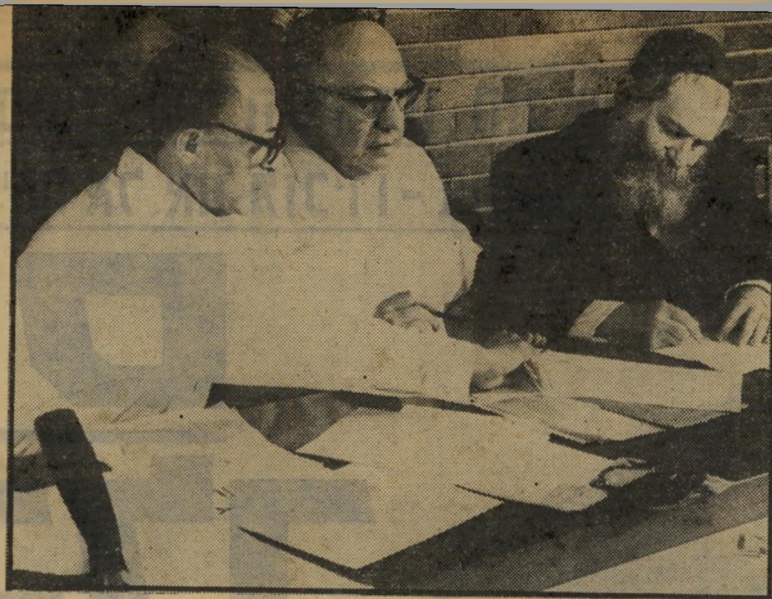
ערב הבחירות להסתדרות. ערך ראש הממשלה החדש, מנחם בגין את ההצגה הגדולה. הוא הציג במתכוון את ממשלתו ערב הבחירות להסתדרות. הפך בכך את הכנסת לבמת-בחירות. הוא יכול היה להר" שות זאת לעצמו. שכן בגין ידע שבכנסת התשיעית אין מי שיתמודד עימו. לא בספסלי הקואליציה ולא בספסלי האופר יוציה, ברטוריקה. ההצגה היתה כולה שלו. למעלה משמונה שעות התמשכה ההצגה. ששודרה כולה בטלוויזיה. תוך ציפייה בר קרקס הלשוני. בו התעלה בגין מעל כולם. כשאינו מסתיר את שימתו לאידם של חברי המערך. נוקם ומתעלל בהם על כישלונם בבחירות. יכלו אזרחי ישראל לל" מוד מה מצפה להם תחת ממשלת-הליכוד. לפחות בתחום זה.

לחם ושעשעוטיב. לא היה ספק: זאת תהיה ממשלה שלא רק תשלוט, אלא תר" אה שיהא שולטת. בכל האמצעים שבידה. הדראמה, המלל, הג'סטות, מחזות-הראווה המבריקים שכליך חסרו בממשלות האחר

שר-התינוך המר הרב לעג לתלמידו

רונות של המערך ימצאו כאן בשפע. כמו שאמר אחד הצופים ביציע בישיבת ההש" בעה של הממשלה החדשה: "לחם אני לא יודע אם יהיה לכולם — אבל שעי שועים בטח יהיו." רעיונות חדשים, יוזמות מקוריות, הת מודדות כנה עם הבעיות האמיתיות של המדינה — לא ניכרו בהופעתם הפומבית הראשונה של השליטים החדשים. כי הכי נסת היא רק חלון הראווה. העניינים האמיתיים הוכרעו יומיים קידם לכן. בעת שנחתם ההסכם הקואליצי- יוני בין הליכוד, המפד"ל ואגודת-ישראל — היה זה הסכם שאם ימומש הוא עלול להתחיר את המדינה לחשכת ימי הקנאות

הרב אתר, יוסף בורג ומנחם בגין. חזרה לימים החשוכים

מקורביו, יצר קשר עם הרב קוק אותו שאל: "מדוע אתה מתנער ממני? גם אני תלמידך." לדיברי מקורביו של המר, הוא לא זכה בתשובה עניינית, אלא בקביעה כי עצם המחשבה על מינויו לתפקיד שר- החינוך היא "שטות מחוצפת".

או הסתבר כי הרב קוק כבר פנה, בניגוד לכל הליך מקובל בדמוקרטיה הישראלית, לראש-הממשלה מנחם בגין, וביקשו למנות את דרוקמן כשר-החינוך. "אתה ראש הממשלה. מנה את דרוקמן. הוא איש חכם ויראשימים." אמר הרב קוק לבגין, שעה שזה ביקר בביתו, בשכונת גאולה בירר- שלים, דקות מעטות אחרי שנושא-המדינה הטיל עליו את מלאכת הרכבת-הממשלה. אנשים מסוכנים.

אותם החוגים המניעים את הרב קוק? לדיברי חברים במפד"ל, "אלה אנשים מסוכנים למדינה ולעם." המנסים להחרר ריב. הם קיצוניים מאד ודחקו ברב קוק שיפריד ואולי כך ימשול. פיתרון-הפשרה, שהוצע עליידי אנשי התיישבות וחינוך במפד"ל, היה לבחור ברב דרוקמן כשר השלישי של המפלגה, שיכהן כשר-הדתות או כשר-בלייטיק. אלא שהדבר עורר את חמתו של בורג. שלא התערב עד אז בוויכוח בין צעירי המפד"ל תומכי המר לבין אנשי גוש- אמונים תומכי דרוקמן.

על-פי הסכם שנחתם לפני ימים אחדים הוחלט כי אהרון אבר-חצירה, איש סיעת רפאל, שהדיח את מורו מרשימת המפד"ל לכנסת ותפס מקומו, ישמש אומנם כשר- הדתות; אולם לא תצטרף בחוד- שים הקרובים לממשלה. יועבר תיקי-הדתות לידי בורג ואביר-חצירה יהיה שר-בלייטיק, או יקבל אחד מהתיקים האחרים שהיו מיור מן הרב קוק לא היו מסכימים להסכם עדים לתנועה-הדמוקרטית-לשנינו, "דרוק- כזה." אמר בורג.

לבסוף ננטרו למעשה דרוקמן ורבו. הרב אומנם נשאר במריו ומצהיר כי דרוקמן הוא שר-החינוך בעיניו.

ביזבוזים כנסת. כפי חוגים מקור רבים לרב קוק, היתה גריסה אחת לאשר התרחש בשבועות האחרונים במפד"ל ובי קשר לפרשת דרוקמן. סירר אחד מחסידי הרב: "הרב, ירום שמו, חשב שדרוקמן הוא המועמד לתפקיד שר-החינוך. אילמלא כן, האם היה נתון לו לבטל את זמנו בכנסת? מהשובר לרב, כי לא דרוקמן יהיה שר-החינוך, התיכעס."

למרות המהומה שקמה, הסתבר כי העימות בעצם איננו בין דרוקמן והמר. שניהם ירדיו ותליקים שצמחו מאותו בית מידרש רעיוני. דרוקמן היה מרכז השיכבה הארצית של בני-עקבא, כאשר המר היה חניך התנועה. מאוחר יותר הוריש דרוקמן להמר את התפקיד ופנה לרבנות. בהיותו בן 26.

המהומה סביבם לא גרמה קצר ביחסיהם, אך ספתייה של המפרשה עוד יוסיפו להדהד זמן רב במסדרונות בית הוועד- הפועל של המפלגה. התקדים היה מסוכן — ניסיון השתלטות של הרב ומקורביו על המפלגה, שהיא גוף פוליטי.

אולם אי הציות להוראת הרב קוק, שר החרים עד לבחירות האחרונות את הר מפד"ל, תנוצל ע"י יריבו המפד"ל במחנה הדתי. כבר היום חם טוענים: "אגודת ישראל צייתה להוראת גדולי התורה. הר מפד"ל הימרתה את פי הגדול בתורה שלה. לא פסק ההלכה חשוב בעיני אנשיה אלא הכיסאות!"

מפלגות

הריב על הרב

הניסיון של "המר

ומשו" נכשר" — ומה הלאה?

"לגבי שר-החינוך הוא הרב חיים דרוק- מן!" בהצהרה זו יצא הרב יהודה צבי הכהן קוק, שעות מעטות בלבד אחרי שנפלה החלטת הוועדה-הפועל של המפד"ל לבחור לתפקיד זה את זבולון המר, ולי השאיר את הרב דרוקמן כחבר-כנסת בלבד. אולם הצהרתו של הרב הקשיש, ראש- ישיבה בירושלים, שקיבל את תפקיד המנהיג-הרוחני בירושה מאביו, עוררה סערה גדולה בחוגי המפלגה הדתית לאומית.

את רעיון הצבתו של הרב חיים דרוקמן, ראשי-ישיבת אור עזרון, איש גוש-אמונים ותלמיד מובהק של הרב קוק, במקום השני ברשימת המפד"ל לכנסת, הגו דרוקן צעירי המפד"ל, בראשות חברי-הכנסת זבולון המר ויהודה בן-מאיר. עתה מי חטפו סכין כגב.

חישש מעצת הרבנים. מי שהתנגדו או לרעיון היו ותיקי המפלגה. אנשי הטיבת למיפנה, בראשות הד"ר יוסף בורג. הם טענו, בדיונים פנימיים, כי בשנים האחר רונות נשמר פחות או יותר היחס בין המיפלגה לבין רבני הישיבות, שהם בדרך- כלל קיצוניים יותר מהמפד"ל. למרות תמיכתם בה.

הכנסתו של הרב דרוקמן לרשימה עלולה היתה, לדעת אנשי למיפנה, לגרור קבלת תכתיבים והוראות מרבנים שונים, מהם בעלי מעמד מכובד. אנשי המפד"ל חששו מהיווצרותו, במרוצת הזמן, של גוף מסוגה של מועצת-גדולי-התורה, שבעצם, היא הקובעת את אשר קורה באגודת-ישראל. כשפנו אל הנוגע בדבר, הרב דרוקמן, הוא לא נלהב במיוחד — בתחילה, לפחות — לרעיונו של חברו הקרוב, המר, להפוך ל-חבר-כנסת. מה גם, שאז התכוונה המפד"ל להיות מיפלגה אופוזיציונית — או כך, מכל מקום, תיכננו צעירי-המפד"ל, בעלי ההשפעה הרבה במפלגה — במיקרה שהמערך ירכיב ממשלה. המר, שאף הוא תלמידו של הרב קוק, שיכנע את הרב להצטרף לדרוקמן שיקבל את הצעתו. הרב קוק — כך מעריכים במפד"ל — ראה בזה פתח להשפעת ראשי-הרבנים על המפד"ל. מחזירה נוררת מחזורה. הרב דרוקמן השתכנע, המר עשה מחווה נוספת, בפננות את מקומו ברישימה לדרוקמן, שהוצב בי מקום השני. החוגים הדתיים-לאומיים, המשפיעים על דעתו של הרב קוק, הניעוהו להאמין כי הרב דרוקמן יהיה שר-החינוך. וכי זבולון המר יישאר ללא תפקיד של שר. דרוקמן התגלה ככובה של הרב. גם הפעם השתכנע, כביכול, והסכים להיות שר-החינוך, "על-פי הוראת הרב." כדבריו, אלא שהמר לא נכנע בנקל. באמצעות

* בטכס חתימת ההסכם הקואליציוני בין הליכוד, המפד"ל ואגודת-ישראל.

תיק השמור ביותר בצה"ל בשר לוב האחרון היה תיקו של אדם שלא שירת מימיו אפילו יום אחד שירות צבאי מאיזה סוג שהוא — תיקו האיש של שר- הקליטה החדש בממשלת-הליכוד, דוד לוי.

בתוך תיק זה היה שמור חלק מהתפרון לתעלומה שהעסיקה בשבוע האחרון את האופוזיציה החדשה במדינה וגם את חבריו למפלגה של דוד לוי — האמת על מצב בריאותו של חבר הממשלה החדשה.

היה עניין מיוחד לגלות דווקא את מצב בריאותו של שר-הקליטה, לא בשל התפי קיד האחראי ורבי-החשיבות שהופקד בו ידיו, או משום שהוא נראה פחות בריא משאר חברי ממשלתו של מנחם בגין, אלא מפני שבשבוע האחרון היו סיבות סבירות מאוד להניח שדוד לוי מסתיר עובדות

ה'ידיד'

שר-הקליטה דוד לוי, הנוהג לפנות לכל אדם בתואר "ידיד". למרות הופעתו התוקפנית והבוטחת וקולו הרועם, אינו בריא ביותר.

היוניות ומעלים מידע הקשור במצב בריא אותו.

השר דוד לוי עלול להתגלות כאיש חולה, אפילו חולה מאוד, ודבר זה לא יפסול אותו אולי לכהונת שר או לכהונת מזכיר ההסתדרות, אם תזכה מפלגתו בכי חירות להסתדרות שנערכו השבוע. אולם הוא פסול לכל כהונה, ציבורית או ממי לכתיבת, אם יסתבר שהוא שיקר ביודעיו ובמצאת-החושה, לבוחריו ולהבריו גם יחד.

החדש כי המידע לתפקיד מזכ"ל ההס" תדרות ושר-הקליטה מסתיר לפחות חלק מהאמת, התעורר בשבוע שעבר, בעקבות גילויי העולם הזה (2076) כי דוד לוי לא שרת בצה"ל. אחרי שזכה בפטור מלא מכל שירות צבאי, סדיר או שירות מילוי אי. את הפטור הזה, כך גילה העולם הזה, קיבל דוד לוי אחרי הבדיקות הרפואיות שנערכו לו בעת שהתייצב בלשכת-הגיוס בשנת 1957, בהיותו בן 20.

הפרשה היתה ידועה לגורמים רבים, היא שימשה נושא מרכזי לדיונים וגם להרשת של שמועות שלא היה להם יסוד, בגופים שונים, אולם איש לא העז לגעת בה ולברר אותה. רק אחרי הפירסום בש" בוע מעל עמודי העולם הזה, החלו גם עיתונים אחרים להתייחס לנושא, שהיה עד אז בכתיבת טאבו.

העולם הזה החליט שלא להתעלם מפר- שת הפטור מהשירות הצבאי שניתן בשעי חו לדוד לוי, בשל החשיבות שיש ליחס למצבם הבריאותי והנפשי של נושאי תפי- קידים מרכזיים במדינה, שבידיהם ניתנת לפעמים ההכרעה בנושאים גורליים הנוג" עים לחייהם של אזרחים רבים.

היה זה בשעתו דווקא שר-הביטחון הגור כחי, עזר וייצמן, שהעלה לדיון על סדר- היום הציבורי את בעיית כושרו הבריאותי והנפשי של מנהיג לאומי ויכולתו לתפקד במצבים של לחץ. לעזר היו השגות על